

OMALEHT

TAHKURANNA VALLA AJALEHT

OKTOOBER 2009 NR. 143

Vallavanema veerg

Vallavanem Karel Tõlp

Täna, valimiste eelselt mõtlevad ilmselt kõik valimas käinud inimesed, kas vallasiseselt on tunda muudatusi, mida neli aastat tagasi valikut tehes näha lootsid.

Inimesi küsitledes jõuaks ilmselt mingisuguse tõesa, samas, kindlasti olid ja on kõigil teil erinevad soovid ja ootused olnud. Kirjutasin siinkohal nimelt "teil", sest sattusin ju vallavanemaks viimase perioodi keskpaiku. Tänu meeldivale koostööle volikogu liikmete ja kõigi teiega suutsin mäletamistmööda juba esimese poolaasta jooksul üle minna "meie" tegemistele.

Teema juurde tagasi tulles. Küsitlus ju tegelikkuses 18. oktoobril tulebki. Kindlasti ei ole valikuteks ainult must ega valge.

Nagu ma eelmises valla lehes kirjutasin: sooviga olla eeskujuks, sest minu meelest tühjale krundile sissekirjutamine, elades tegelikult kusaagil mujal omavalitsuses on küll juriidiliselt korrektne, aga õige ma seda ei pea. Püüan siinkohal erapoolelt anda ülevaate viimasel volikogu istungil esimese lugemise läbinud arengukava täitmisest 2009. aastal. Tegemist on olnud ettevõtmistega, kuhu on oma panuse andnud kõik tänased volikogu- ning komisjonide liikmed, vallametnikud, paljud vallakodanikud ja palju nii kohalikke kui teisi ettevõtjaid.

Lisasin prioriteetsematele tegevustele veel oma-poolsed kommentaarid:

Tahkuranna Lasteaed-Algkooli köögi renoveerimine, kaasajastamine

Köögi renoveerimiseks saime Siseministeeriumist hasartmängu maksust regionaalsete investeeringute andmise programmist 500 tuhat krooni toetust. Täna on tööd lõpetatud ja kasutusluba väljastatud. Kokku läksid tööd maksma ca 700 tuhat krooni. Reno-

veerimisest poole moodustas uute seadmete ostmise.

Kergliiklusteede Pärnust Võiste lõpuni, Uulust Lepakülla ja Laadi külas Siimu teeni ning Võistesse Sadama tee äärde ehituse jätkamine

Käesoleval aastal ehitab vald lõpuni Uulu keskasula ulatuses Soometsa tee ääres oleva kergliiklustee. Lisaks sellele ehitati kergliiklustee Võistesse Sadama tee äärde Allika ja Mäe tänava vahele ja Mäe tänavale Sadama teest Tahku Tareni. Viimane teedest jääb osaliselt kasutusse ka sõiduteena. Kergliiklusteede ehitamine koos tänavavalgustusega läheb maksma ca 700 tuhat krooni. Kahjuks on hetkel vihmade tõttu pooleli asfalteerimine Sadama tee kergliiklusteel, mis esimesel võimalusel ka kindlasti ära tehakse.

Leping on sõlmitud Laadi tee äärse ja Võistes Sadama teest kuni endise karusloomakasvatuse väravani kergliiklusteede projekteerimiseks. Võiste kergliiklustee projekteerimine hõlmab ka Mäe tänava ja kooli juures asuva bussipeatuse ühendamisest ning lahenduste otsimist Via Baltica ohutumaks ületamiseks.

Uulu lasteaia laiendamine – detailplaneeringu ja projekti tegemine ning ehitus

Tahkuranna Vallavalitsus tegi käesoleval aastal Uulu lasteaia laiendamiseks eel-taotluse kohalike avalike teenuste arendamise meetme 2007–2013 (KOIT kava) vooru, kuid kahjuks ei leidnud taotlus piisavat soosin-gut ja sealt rahastust ei saanud. Jätkame kindlasti lasteaiale rahastuse otsimisega. Esimese lugemise

läbinud arengukava muutmi-sel jäi ka sisse projekteeri-mine. Enne ehituse algust tuleb saavutada kokkulepped lasteaiahoone kaasoma-nikuga OÜ Kalnin, kelle esindaja vastusesis takistab lasteaia laiendamist.

Uulu pargi renoveerimine ja vajadusel laiendamine vastavalt projektidele

Käesoleval aastal avati esimene KIK-i keskkonna-programmi taotlusvoor alles augustis ja sinna val-lavalitsus taotluse ka esitas. Taotluse vastus võib tulla alles jaanuaris 2010.

Tahku Tare rekonstrueerimise projekt ja ehitus külakeskuseks

Tahku Tare on saanud MTÜ Tahkuranna Nais-seltsi taotluste alusel toetust 2 korda. Esimesel korral PRIA külade uuendamise ja arendamise investeeringutoetust (MAK meede 3.2) ca 940 tuhat krooni maa-küttesüsteemi ja radiaator-süsteemi paigaldamiseks ning teisel korral LEADER meetme raames antavat projektitoetust (MAK meede külade arendamine) 500 tuhat krooni vee- ja kanali-satsioonüsteemidele ning elektrisüsteemide rekonstrueerimiseks. Projektide kaasrahastamine on planeeritud valla eelarvest. Töödest esimese teostamine hetkel käib ja teise etteval-mistused hakkavad lähe-nema lõpule. Plaani kohaselt peaks mõlemate töödega lõpule jõudma k.a. lõpuks.

Vee- ja kanalisatsioonitrasside ehitamine- ja renoveerimine vastavalt eelprojektile ja tasuvus uuringutele, vastavalt ÜVK arengukavale

Käesoleval aastal avati

(Järg 4. lk.)

Eakate päev vallas

Juba aastaid oleme Eestis tähistanud 1.oktoobril rahvusvahelist eakate päeva. ÜRO üldassamblee kuulutas 1. oktoobri rahvusvaheliseks eakate päevaks 14. detsembril 1990. ÜRO tahab sel päeva meele pidada ühiskonna vastutust eakate inimeste teenindamises, anda neile võimalusi ja toetada ühiskonda vananevate inimeste probleemides. See on päev, kus eakatele on pööratud rohkem tähelepanu. Neid tervitatakse ajalehtedes, raadios ja televisioonis. Önnesoove ei unusta riigijuhid ja ka koduses ringkonnas on eakad sel päeval nagu väärikamad ja suurema tähelepanu osalised.

Tänavuse aasta eesmärgiks ja ka eakate päeva põhisuunaks oli eakate võrdõiguslikkuse toetamine ühiskonnas, hoolivuse ning eakate eest hoolitsuse parendamine ja väärikuse rõhutamine.

Tahkuranna vallas on rahvusvahelise eakate päeva korraldamine muutunud traditsiooniks, seekordne oli juba seitsmes.

Traditsiooniliselt on see päev toimunud Uulus. Eakad üle valla olid palutud 1.oktoobri keskpäevaks Uulu Kultuuri- ja Spordikeskusesse.

Tervitussõnad Tahkuranna valla volikogu poolt ütles volikogu esimees Kalmer Metsaoru ja teda täiendas vallavanem Karel Tõlp. Ja pidu võiski alata.

Sellel aastal olid valla eakatel külas Rääma eakate tantsurühm oma juhendaja

Sirje Ossipovaga, kes pani kogu saali liikma ning lisaks veel köhutantsija Heivi meie oma vallas. Üheskoos tantsiti Pillipiigade saatemuusika järgi.

Elevust eakate seas tekitas loterii. Tahkuranna Vallavalitsus oli loosirattasse pannud kaks kolmepäevast ravituusikut sanatooriumisse Estonia, mis fortuna abil leidsid õnnelikud omanikud. Mai Tõust ja Maie Jürimäe Võistest saavad end neile sobival ajal kosutada sanatooriumis. Võitjad särasid ja ega ilmajääjadki nutma hakanud, sest oli ju kõigile peolistele üllatuskingitus – väike purk mett. Kahjuks on see ikka nii, kes pole kohal, jäävad tühjade pihkudega.

Igal asjal aga on alati kaks otsa. Väsisid tublimadki tantsujalad ja pidu sai otsa. Buss sõidutas heatu-tulised peolised kodudesse laiali.

Suur tänu korraldajatele ja kõigile, kes te oma kohalolekuga aitasite sellel toimuda.

Tiiu Sommer

Kergliikustee Uulus asfalteeritud

Uulu Põhikooli endine õpetaja Lehte Rinaldo valiti Aastate Pedagoogiks. Põhjust rõõmustamiseks on nii meie valla noortel kui vanadel. Lehte soovime tugevat tervist ning rõõmsat meelt ka edaspidiseks!

Vallavalitsuses otsustati:

02.septembril

- Kinnitada sotsiaalhoolekande ettepanekud (toetuste maksmine)
- Kehtestada alates 01.septembrist 2009 Tahkuranna Lasteaed-Algkooli lasteaiarühma lahtiolekuaegadeks kell 07.00-18.00.
- Mitte rahuldada MTÜ Paintballi klubi NastyDog taotlust rahalise toetuse saamiseks
- Muuta Tahkuranna Vallavalitsuse 24. märtsi 2009 korralduse nr 84 "Kinnistu jagamine. Sihtotstarvete määramine" punkti 1.2 ning sõnastada see alljärgnevalt: "1.2 **Elamu 8** sihtotstarve elamumaa 100%."
- Tühistada Tahkuranna Vallavalitsuse 02.juuli 2009 korraldus nr 206
- Määrata Uulu külas asuvate hoonete juurde teenindusmaa suurus 8292 m² plaanil näidatud piirides.
- Määrata katastriüksuse nimeks **Peetrikeste** ja sihtotstarbeks elamumaa (001;E) 100%
- Tühistada Tahkuranna Vallavalitsuse 02.juuli 2009 korraldus nr 207
  - Nõustada Tahkuranna vallas, Uulu külas asuvate hoonete teenindamiseks vajaliku maa (8292 m²) riigi omandisse jätmisega.
  - Nõustada riigimaale hoonestusõiguse seadmisega hoonete omanike **Agnes Koronen** ¼ osas, **Anita Haljak** ¼ osas, **Jaanus Siraki** ¼ osas ja **Ave Ehasalu** ¼ osas kasuks.
  - Hoonestusõigusega koormatav katastriüksus asub Tahkuranna vallas, Uulu külas ja nimetus on **Peetrikeste** - Peetrikeste katastriüksuse pindala on 8292 m² ja maa sihtotstarve elamumaa (001; E)
  - Hoonestusõiguse tähtaeg 50 aastat tuleneb hoonete eeldatavast püsivuse ajast
  - Peetrikeste katastriüksuse maa maksustamishind on 16 760 EEK
- Anda "Hajaasustuse veeprogrammi" toetusprojekti alusel toetused järgmistele isikutele ja projektidele:
  - Heljo Kull "Kerdi suurkaev", projekti maksumus 149 900 EEK, millest toetuse summa on 99833 EEK ning projekti omafinantseering 50067 EEK. Tööde teostamise aeg september 2009 – september 2010
  - Inga Talts "Jääratsi majapidamise veekvaliteedi parandamine", projekti maksumus 25379 EEK, millest toetuse summa on 16902 EEK ning projekti omafinantseering 8477 EEK. Tööde teostamise aeg september 2009 – oktoober 2009.
  - Kaido Kivi "Naarismaa talu veefilter", projekti maksumus 29190 EEK, millest toetuse summa on 19441 EEK ning projekti omafinantseering 9749 EEK. Tööde teostamise aeg september 2009 – detsember 2009.
  - Aruanne esitada 30 päeva jooksul peale tööde lõppu
- Väljastada kirjalik nõusolek **Johan Lahesoo** le Leina külas Keskküla kinnistule kuuri püstitamiseks
- Väljastada kirjalik nõusolek **Alari Afanasjev** ile Uulu külas Pilliroo kinnistule pumpla ja veetorustiku püstitamiseks
- Väljastada kirjalik nõusolek **Aivo Luhaojale** Reiu külas Luhaoja kinnistule väikeehitise püstitamiseks

08.september

- Kinnitada sotsiaalhoolekande ettepanekud (toetuste maksmine)
- Anda **Aare Afanasjevile**, **Peeter Laas** ile, **Birgit Pool** ile ja **Helma Sipelgas** ile Hajaasustuse veeprogrammi raames lisatoetust 5407 (viis tuhat nelisada seitse) krooni.
- Kinnitada Tahkuranna vallas Reiu külas asuva Nõmmete detailplaneeringuala Nõmmete 5, 6 ja 8 kinnistute müügitingimused esitatud kujul.
- Kinnitada Tahkuranna vallas Reiu külas asuva Nõmmete detailplaneeringuala Nõmmete 7 kinnistu avaliku kirjaliku enampakkumise müügitingimused esitatud kujul.
- Kinnitada Tahkuranna vallas Reiu külas asuvate Silla Elamud detailplaneeringualal asuvate Silla tee 33, 34, 35 ja 36 kinnistute müügitingimused esitatud kujul. Kõigi nende müügitingimustega saab tutvuda valla koduleheküljel www.tahkuranna.ee.
- Väljastada projekteerimistingimused **VIP Reisid OÜ-le** Piirumi külas Nurka kinnistul olemasoleva
  - elamu-rehealuse rekonstrueerimise ja laiendamise projekti koostamiseks;
  - laut-kuuri rekonstrueerimise ja laiendamise projekti koostamiseks.
- Väljastada projekteerimistingimused **Aare Jõumehele** Uulu külas Jõumehe kinnistule taluhoone projekti koostamiseks.
- Väljastada projekteerimistingimused **Helju Kullile** Reiu külas Kerdi kinnistule suurkaevu projekti koostamiseks.
- Väljastada projekteerimistingimused **Eveli Kuusemetsale** Reiu külas Raadiku kinnistule suurkaevu projekti koostamiseks.
- Väljastada ehitusluba **Kristo Puusepale** Reiu külas Kivialliku tee 12 kinnistule üksikelamu püstitamiseks.
- Väljastada **kasutusluba** Alari Afanasjevile Uulu külas Pilliroo kinnistule suurkaevu püstitamisel.
- Väljastada **kasutusluba** Alari Afanasjevile Uulu külas Pilliroo kinnistule pumpla ja veetorustiku püstitamisel.

15.septembril

- Kinnitada sotsiaalhoolekande ettepanekud (toetuste maksmine).

- Väljastada ehitusluba **VIP Reisid OÜ-le** Piirumi külas Nurka kinnistule olemasoleva elemu-rehealuse rekonstrueerimiseks ja laiendamiseks.
- Väljastada ehitusluba **Aare Jõumehele** Uulu külas Jõumehe kinnistule taluhoone püstitamiseks.
- Väljastada **kasutusluba** Vello Joalale Laadi külas Kose kinnistule suurkaevu püstitamisel.
- Väljastada **kasutusluba** Tahkuranna Vallavalitsusele Võiste alevikus Lasteaia kinnistul Võiste Lasteaia köögi rekonstrueerimisel.
- Kinnitada 07.09.2009 esitatud projekti "Puurkaevu ja veetrassi rajamine Pilliroo kinnistule Lepiku-, Haa-va-, Pilliroo ja Peetri kinnistutel asetsevate majapidamiste tarvis" aruanne ning teha väljamakse teostajale (OÜ Puurtööd) 62 061 krooni toetuslepingu nr 3/6-12 alusel.**
- Anda **Vello Joalale** Hajaasustuse veeprogrammi raames lisatoetust 2000 krooni riigilõivude maksmiseks.
- Kinnitada 07.09.2009 esitatud projekti "Kose puurkaev" aruanne ning teha väljamakse teostajale (OÜ Alversen) 63 185 krooni toetuslepingu nr 5/6-12 alusel.**
- Kinnitada Uulu bussiootepaviljonide aluste valmistamiseks ja paigaldamiseks OÜ Nurme Teed poolt esitatud hinnapakkumine 09/345 pakkumishinnaga 51 600 krooni. Hind sisaldab käibemaksu 20%.
- Kinnitada Metsaküla bussiootepaviljoni aluse valmistamiseks ja paigaldamiseks OÜ Nurme Teed poolt esitatud hinnapakkumine 09/346 pakkumishinnaga 13 080 krooni. Hind sisaldab käibemaksu 20%.
- Kinnitada lisatööde vajadusest ja käibemaksu suurenemisest tingitud pindamistöde maksumuse suurenemine Tõllapulga tee I osa ja Uulu kooli ümbruse pindamiseks OÜ Üle poolt esitatud hinnapakkumine 60/6-16 pakkumishinnaga 13 363 krooni.

22.septembril

- Kinnitada sotsiaalhoolekande ettepanekud.**
- Kinnitada 21.09.2009 esitatud projekti "Jääratsi majapidamise veekvaliteedi parandamine" aruanne ning teha väljamakse teostajale (OÜ Callifeks) 12 452 krooni ja (OÜ AAS Sanitaartehnika) 4246 krooni toetuslepingu nr 6-12/15 alusel.**
- Nõustada Tahkuranna vallas Metsaküla külas **Merlimaa** kinnistu liitmisega üheks katastriüksuseks ja määrata katastriüksuse nimi ja sihtotstarve alljärgnevalt: **Merlimaa** – sihtotstarve maatulundusmaa (011; M) 100%".
- Tunnistada kehtetuks Tahkuranna Vallavalitsuse 17.08.2009 korraldus nr 233 "Detailplaneeringu vastuvõtmine".
- Väljastada projekteerimistingimused **Taavi Kunderile** Laadi külas Rooli tee 27 kinnistule olemasoleva aiamaa rekonstrueerimise ja laiendamise projekti koostamiseks üksikelamuseks.
- Tunnistada kehtetuks Tahkuranna Vallavalitsuse 21.04.2004 korraldus nr 97 „Ehitusloa väljastamine“ ja selle alusel 29.04.2004 väljastatud ehitusluba nr 13 .
- Kinnitada Tahku Tare põrandate ehitamiseks OÜ Fenser Holding poolt esitatud hinnapakkumine pakkumishinnaga 7728 (seitse tuhat seitsesada kaksikümmend kaheksa) krooni. Hind sisaldab käibemaksu 20%.
- Kinnitada Tahkuranna vallamaja vihmaveesüsteemi ja katuse remontimiseks OÜ Ronella poolt esitatud hinnapakkumine pakkumishinnaga 24 843 (kaksikümmend neli tuhat kaheksasada nelikümmend kolm) krooni. Hind sisaldab käibemaksu 20%.
- Kinnitada Võiste aleviku maaparandussüsteemide rekonstrueerimiseks (sadevee ärajuhtimine toruga $\approx$ 315 mm) OÜ Hüdromel poolt esitatud hinnapakkumine pakkumishinnaga 35 760 (kolmkümmend viis tuhat seitsesada kuuskümmend) krooni. Hind sisaldab käibemaksu 20%.
- Kinnitada kergliiklusteele paigaldatavate liiklusmärkide maksumuseks Kiirwarren.KL OÜ poolt esitatud hinnapakkumine pakkumishinnaga 26 588.40 (kaksikümmend kuus tuhat viissada kaheksakümmend kaheksa) krooni ja 40 senti. Hind sisaldab käibemaksu 20%.
- Toetada Tahkuranna vallas tegutsevate huvialaringidest osavõtjate osalemist 2010.aasta II CSIT-i Maailm-mängude Võimlemispeol Tallinnas summas 16 250 krooni.
- Märkida ära Karl Saat'i väga head saavutused spordis - II koht Eesti juunioride meistrivõistlustel ja maksta talle preemiat 1000 krooni.

Puudelt mahalangenud lehtedest

Käes on sügis ja lehtede langemise aeg. Vallavalitsus teatab, et kortermajade juures tuleb vald appi ja viib lehed selleks ettenähtud kohta, tingimusel, et lehed on pandud prügikottidesse ja seal ei ole muud kui ainult lehed. Kortermajade esindajatel palume suhelda keskkonnanõunikuga antud teemal.

Janno Tomingas
Keskkonnanõunik, tel 4448 893

Vallavolikogus otsustati:

24.septembril

- Moodustada 2009.aasta 18.oktoobril toimuvateks Tahkuranna Vallavolikogu valimiste läbiviimiseks Tahkuranna valla haldusterritooriumil kaks 7-liikmelist jaoskonnakomisjoni ning nimetada nende esimehed, liikmed ja asendusliikmed alljärgnevalt:

Valimisjaoskond nr 1

Komisjoni esimees: Erika Friedrichson
Komisjoni liikmed: Veiko Arnek
Mart Lemmik
Mare Nee
Piret Kuusk
Triin Laidoner
Riina Orav
Tiiu Kask
Riina Rõa

Asendusliikmed:

Valimisjaoskond nr 2

Komisjoni esimees: Sirje Hein
Komisjoni liikmed: Krista Saare
Anu Alloja
Renee Hein
Terje Eesnurm
Ülle Toomla
Veera Virak
Dagmar Laine
Maret Kaldmäe

Asendusliikmed:

- Toimus Tahkuranna valla arengukava aastateks 2008-2013 muutmise I lugemine.
- Toimus Tahkuranna valla üldplaneeringu vastuvõtmine I lugemine.
- Kehtestada Laadi küla **Jõesuu kinnistu detailplaneering**, mille eesmärk on kinnistu jagamine üheks maatulundusmaa kinnistuks, kaheks elamumaa ja üheks üldmaa kinnistuks ning elamumaa kinnistutele ehitusõiguse andmine elamu ja kõrvalhoonete püstitamiseks.
- Kehtestada Reiu küla **Kulli kinnistu detailplaneering**, mille eesmärk on kinnistu jagamine üheks maatulundusmaa ja kaheks elamumaa kinnistuks ning neile ehitusõiguse andmine elamu ja kõrvalhoonete püstitamiseks.
- Eraldada Tahkuranna valla 2009.aasta eelarve reservfondist raha alljärgnevalt:
  - Tegevustoetust MTÜ-le Tahkuranna Naisselts 164 068 (üks sada kuuskümmend neli tuhat kuuskümmend kaheksa) krooni, sh

tegevustoetus	128 068 krooni
laenude intressid	20 000 krooni
ehitusjärelvalve	15 000 krooni
jooksvateks kuludeks	1 000 krooni.
- Kehtestada Tahkuranna valla haldusterritooriumil asuvate Tahkuranna valla munitsipaalomandis olevate eluruumide üüri piirmääraks 25 (kaksikümmend viis) krooni eluruumi üldpinna ühe ruutmeetri kohta ühes kuus. Tahkuranna Vallavalitsusel kehtestada munitsipaalaluruumide üürimäär juhendades käesoleva määrusega kehtestatud piirmäärast.
- Tunnistada kehtetuks Tahkuranna Vallavolikogu 25.05.2000.a. määrus nr 15 "Eluruumide üüri piirmäärade kehtestamine Tahkuranna vallas".

Maamaksust

Septembri lõpus said paljud inimesed uued maamaksuteated. Vallavalitsus teatab, et tegu on eksitusega ning neid maamaksuteateid ei pea arvestama ega maksta. Tegemine siinkohal vallaametniku eksimusega maamaksuprogrammi käsitlemisel, kus ühes hinnatsoonis olevatel kinnistutel on muutunud maksualus. Inimesed, kes on siiski jõudnud selle ära maksta, on õigus see raha Maksuametist tagasi küsida või jätta see ettemaksuks järgmiseks aastaks. Maksa peavad vaid need inimesed, kes on oma maaga esimesel poolaastal teinud mingeid tehinguid (müünud, jaganud, muutnud sihtotstarvet vms), kuid täpsuse huvides palume Teil ka valla ühendust võtta. Täna on viga parandatud ja maamaksuteate uued andmed saadetud.

Vabandan kõigi inimeste ees, kes said vigased maksuteated.

Janno Tomingas
Keskkonnanõunik, tel 4448 893

Hajaasustuse veeprogrammi täiendav taotlusvoor

Augustis toimunud taotlusvoorus laekus viis taotlust kogusummas 429 356 EEK, kuna taotluste summa oli väiksem kui toetuse summa ning kõik taotlused vastasid nõuetele, said kõik taotlused rahastatud.

Tulenevalt eelnevast, Tahkuranna Vallavalitsus kuulutab välja täiendava taotlusvooru Hajaasustuse veeprogrammis. Toetuse summa, millele saab taotlusi esitada on 114 049, sellele summale lisandub omafinantseering 33,4%.

Taotlusi saab esitada hiljemalt 30. oktoober 2009. Taotluse esitamise tingimustega saab tutvuda valla kodulehel või pöördudes keskkonnanõuniku poole.

Janno Tomingas
Keskkonnanõunik, tel 4448 893

Tahkuranna valla arengukava 2008–2013 täiendamine ja muutmise

Tahkuranna Vallavolikogu algatas Tahkuranna valla arengukava 2008–2013 muutmise oma 25. juuli määrusega nr 13.

Vallakodanike ettepanekuid Tahkuranna valla arengukava 2008–2013 muutmiseks ja täiendamiseks sai esitada vallavalitsusele 1. septembrini 2009 (teated www.tahkuranna.ee ja valla ajalehes Oma Leht nr 141 juuli). Kahjuks ei laekunud vallakodanikelt ühtegi ettepanekut ning arengukava täiendati ja muudeti vallavalitsuse poolt tulnud ettepanekutega. Ootame veelkordselt ettepanekuid 26. oktoobrini, mille järel 27. oktoobril kell 10.00 algaval vallavalitsuse istungil vaatab vallavalitsus ettepanekud üle ja saadab arengukava volikogule muutmiseks ja kinnitamiseks. Kõigil muudatuse ettepanekute tegijatel on võimalik vallavalitsuse istungist osa võtta.

Vastavalt Kohaliku omavalitsuse korralduse seadusele on arengukava omavalitsusüksuse pika- ja lühiajalise arengu eesmärgi määratlev ja nende elluviimise võimalusi kavandav dokument, mis tasakaalustatult arvestab majandusliku, sotsiaalse ja kultuurilise keskkonna ning looduskeskkonna arengu pikaajalisi suundumusi ja vajadusi ning on aluseks erinevate eluvaldkondade arengu integreerimisele ja koordineerimisele.

Tahkuranna valla kehtiv arengukava on koostatud aastateks 2008–2013. Tahkuranna vallavalitsus ning majandus- ja eelarvekomisjon on üle vaadanud 2009. a planeeritud tegevuste täitmise ning analüüsinud eelarvelisi vahendeid ning saadud tulemustest lähtuvalt teinud ettepanekud arengukava muutmiseks.

Arvestades üldises majanduses toimunud suuri muudatusi, siis jäid paljud plaanitud tegevused 2008. aastal tegemata ja lükatakse edasi järgmisesse aastasse. Selgituseks peab ka ära märkima, et kindlasti on palju tegemisi, mis jäävad ka 2009. aastal tegemata, kuid soovitud asju arengukavast välja jättes võtaksime võimaluse nende tegevuste elluviimiseks fondidest raha taotleda. Toetustega on aga nii, et alati tasub teha nii paljudesse kohtadesse taotlusi, kui vähegi jõuab, sest kõigile asjadele sealt positiivset vastust ei saa. Lühidalt võiks kokku võtta, et palju küsid, siis midagi ikka saad, vähe küsides ei pruugi aga mingit abi saada.

Mitmete iga-aastaselt jätkatavate tegevuste puhul tuleb täpsustada järgmisel aastal kulutatav summa, sest varem oli sel kohal rist. Keskkonnaministeerium avas mitmed taotlusvoorud alles sügisel, kuhu ka taotlused esitasime, aga tegevus ise saaks positiivse vastuse korral toimuma järgmisel aastal.

Muuta tegevuskava tabelit alljärgnevalt:

Tabel 1.

Valla kodulehekülje uuendamine – Oleme käesoleval aastal kodulehekülje ülesehitust muutnud jooksvalt. Rahade nappuse tõttu jäi sel aastal uus kodulehekülje koostamata. Lükata tegevus edasi järgmisesse aastasse.

Valla elanike tasuta teavitamise jätkamine OMA LEHE kaudu, lehe kodukanne posti kaudu – Jätkata OMA LEHE välja andmist 70 tuhande krooniga aasta kohta.

Valla töötajate, vallavalitsuse ja volikogu liikmete koolitamine – Jätkata töötajate koolitamist järgmisel aastal 60 tuhande krooniga.

Tabel 2.

Valla üldplaneeringu kehtestamine – 2009. aastal ei jõuta üldplaneeringu kehtestamiseni ja seetõttu jätkub see protsess ka järgmisel aastal. Käesoleva aasta 180 tuhat asendatud 107 tuhande krooniga.

Viidamajanduse väljaehitamine (skeemid, viidad, teadetahvlid jmt) – jätkata järgmisel aastal viitade paigaldamist 60 tuhande krooni eest.

Liikumisradade arendamine koostöös Pärnu linnaga – Asendada summa ristiga, tegemist pideva protsessiga, summat raske ette näha.

Lisada rida: Lotte teemapargi projektis osalemine

Tabelist 7 tuua üle rida „Pärnu linna ja lähiumbruse omavalitsuste teemaplaneeringu osalemine“ ning täiendada „Vastutaja“ tulpa osalevate omavalitsuste ning Pärnumaa Omavalitsuste Liiduga. Täpsustada summat – 200 tuhande asemel 125 tuhat, 2009. aasta planeeritud kulu on 40 tuhat.

Tabel 3.

Kergliiklusteed Pärnust Võiste lõpuni, Uulust Lepakülla ja Laadi külas Siimu teeni ning Võistesse Sadama tee äärde – Lisada järgmisesse aastasse 300 tuhat krooni.

Vee- ja kanalisatsiooni ehitamine- ja renoveerimine vastavalt eelprojektile ja tasuvus uuringutele vastavalt ÜVK arengukavale – Lisada järgmisesse aastasse 1,5 miljonit krooni.

Uulu (tehnoküla) tööstusala arendamine. Ettevõtlusega alustajatele võimaluste loomine – Viia tegevus üle järgmisesse aastasse.

Tänavavalgustusalade laiendamine ja bussipeatuste valgustamine (vastavalt teehoiukavale) – Lisada järgmisesse aastasse 50 tuhat krooni.

Valla teede ehitus, kapitaalremont ja hooldus vastavalt teehoiukavale – Lisada järgmisesse aastasse 300 tuhat krooni.

Võiste mänguväljaku aed, välisvalgustus ja pingid – Lükata 1 aasta edasi.

Nõuetekohased tuletõrje veevõtukohtad valla territooriumile – Lisada järgmisesse aastasse 200 tuhat krooni.

Võiste aleviku maaparandussüsteemide rekonstrueerimine (kraavid, truubid, puhastamine) (ÜVKA) – Lisada järgmisesse aastasse 200 tuhat krooni.

Tabel 4.

Seltsidemaja (Tahku Tare) rekonstrueerimise projekt ja ehitus – Lisada järgmisesse aastasse 150 tuhat krooni.

Uulu KSK saali pöranda väljavahetamine – Lükata tegevus edasi järgmisesse aastasse.

MTÜ-de, seltside tegevuse toetamine – Lisada järgmisesse aastasse 120 tuhat krooni.

Kultuuri ja spordi toetamine – Lisada järgmisesse aastasse 60 tuhat krooni.

Jõulumäe arengu toetamine kooskõlas Jõulumäe arengukavaga – Jätkata Jõulumäe toetamist 30 tuhande krooniga aastas.

Uulu KSK akustika parandamine, saali liigendamine – Lükata tegevus edasi järgmisesse aastasse.

Tabel 5.

Inva(kald) teede rajamine ja täiendamine (KSK, Uulu arstipunkt, apteek, postkontor, jm.) – Lükata tegevus edasi järgmisesse aastasse.

Tabel 6.

Uulu lasteaia laiendamine ja krundi soetamine – Lükata projekteerimine edasi järgmisesse aastasse.

Tahkuranna kooli õueala ja spordiväljakute projekteerimine ja rajamine – Lükata tegevus edasi ülejäägimisesse aastasse.

Võiste lasteaia õueala uuendamine koos mänguvahendite soetamisega – Lükata tegevus edasi ülejäägimisesse aastasse.

Uulu kooli ümbruse, staadioni ja õueala projekteerimine ja renoveerimine – Lisada järgmisesse aastasse 100 tuhat krooni.

Tahkuranna Avatud Noortekeskuse laiendamine ja olemasolevate ruumide renoveerimine – Lükata tegevus edasi järgmisesse aastasse.

Uulu lasteaia tagavara väljapääsu ehitus – trepp siseõue – Lükata tegevus edasi järgmisesse aastasse.

Tabel 7.

Uulu pargi renoveerimine ja vajadusel laiendamine vastavalt projektidele - Lükata tegevus edasi järgmisesse aastasse.

Reiu jõe supluskohta rajamine - Lükata tegevus edasi ülejäägimisesse aastasse.

K. Pätsi pargi heakorratööd – Lisada järgmisesse aastasse 50 tuhat krooni.

Kauni kodu valimine – Lisada järgmisesse aastasse 10 tuhat krooni.

Kalmistute töövahendite hoiuruumide remont ja ehitus (Võistes) – Asendada summa ristiga, tegemist pideva protsessiga, summat raske ette näha.

Tabel 8.

Võiste aleviku ja Uulu keskasula liikluskorralduse turvalisemaks muutmise – Asendada summa ristiga, tegemist pideva protsessiga, lisaks jookseb summa läbi mitmelt teiselt realt (kergliiklusteede ehitamine, tänavavalgustuse ehitamine, teede viidad).

Koostas Karel Tõlp
Tahkuranna vallavanem
23.09.2009.a

Volikogu esimehe mõtteid sügisel 2009

Ilus sügis peale olematut suve. Usu või mitte, looduses valitseb tasakaal. Äkki näeme talvel ka lumehangesid. On ju nii, et alati on miski millekski hea ja kõik läheb lõpuks nii nagu minema peab. Selgus saabub aegade möödudes, kui mitte meile kõigile, siis vähemalt neile kes pole selgeltnägijad.

24. septembril oli meie valla volikogu viienda koosseisu viimane e. 47. koostumine. Kokku nende 47 korra jooksul on hääletatud 498 otsuse ja 80 määruse üle. Ehk siis keskeltläbi igal kooskäimisel on meie riigi seadused tahtnud, et kohalikud inimesed annaksid oma arvamuse ca 10 kohalikku elu puudutava küsimuse kohta.

Ajalugu ja arvud näitavad, et kohal on saadikud käinud kohusetruult. Valitud on olnud inimesed, kes peale mandaadi saamist on olnud asjasse tõsiselt pühendunud. Valla elanikud on valinud oma ühise vara ja sissetulekute üle otsustama inimesed, kes on neli aastat oma kohustusi vallaelanike ees kohusetundlikult täitnud.

On olnud ka segadust. Esimene suurem oli volikogu esimehe kohaga. Enne käesoleva jutu kirjutajat oli neid kaks. Esimene valitu astus tagasi tervislikel põhjustel, teisele avaldati umbusaldust.

Umbusaldus läks läbi ja peale seda oli ka segadus läbi sellel teemal.

Ma ei ole teistes omavalitsustes volikogu istungitel käinud ja seetõttu võrrelda ei tea, aga Tahkurannas on volikogu laud hobuseraua kujuline ja esimees istub välimise kaare keskel. Kuus inimest paremal ja kuus vasakul. Kui eelmist lauset lugeda siis praegu jäin ise mõtlema, miks ma kirjutasin esimesena paremal, mitte vasakul. On ju teada et maailmas inimesed suures plaanis jagunevad parempoolsete vaadetega ja vasakpoolsete vaadetega. Volikogu saalis on igal inimesel oma kindel koht. Mina ei tea, et keegi oleks esimesel istungil käskinud mingile kohale istuda, igaüks valis ise koha, aga võin ka eksida. Mingisugune

iva seal on. Ja et on esindatud mõlemad pooled ja suhteliselt võrdselt, siis arvan et on olnud tegev valla juhtimine just seetõttu, et valitseb tasakaal otsuste tegemisel. See on muidugi puhas minu arvamus ja tekkinud neli aastat laua keskel istudes.

Oma avalikel esinemistel olen korduvalt öelnud ja kordan seda ka praegu, et Tahkuranna valla elu on korraldanud aegade algusest õiged inimesed. Just nimelt aegade algusest mitte taasiseseisvuse algusest. Ka Nõuka ajal olenes meie elu üsna palju meist endist. Üks kõigile nähtavamaid ja pidevalt pilgu alla olevaid asju on meie ümbrus. Kui sõita välja Eesti suurematest linnadest, siis Tartust Viljandi poole ja Pärnust Riia poole on ainukesed maanteed miliste kõrval olevad metsad ja esiisade raadatud põllud ei oota maltsa ja ohakaid kasvatahes rikkaid kosilasi. Asi ei ole selles, kes Tahkuranna valla metsades ja põldudel täna askeldavad, vaid nendes inimestes, kellele need maad ja metsad kuuluvad. Kosilasi võib ju oodata ka pidurüüs. Andrus Ansip on 2007. aastal tänukirjaga ära märkinud Reiu küla kauni väljanägemise.

Volikogu ja vallavalitsuse tegevusele annab hinnangu ka see, et 2008. a. Pärnu Maavalitsus ja maakonna ühiskondlikud organisatsioonid tunnustasid Tahkuranna valda kui parimat kodanikualgatust toetavat omavalitsust.

Ja lõpetuseks. Tahkuranna taasiseseisvuse järgsel omavalitsusel on olnud 5 koosseisu, 5 volikogu esimeest ja neli vallavanemat. Aegade jooksul on vahetunud ametnikke ja olnud ajakirjanikel huvi otsida skandaalikesi. On olnud igasuguseid kahtlustusi kuni kriminaalseteni välja, kuid ükski ei ole kinnitust leidnud. Tavaline elu keskmisest veidi priskema rahakotiga vallas. Minule oli üks väga omapärane kogemus.

Ilusat sügise jätku.

Kalmer Metsaoru
volikogu esimees

Pärnumaal hakatakse koostama tuuleenergeetika planeeringut

Pärnu maavanem algatas 18.09.2009 korraldusega nr 109 Pärnu maakonna planeeringut täpsustava tuuleenergeetika teemaplaneeringu ja selle keskkonnamõju strateegilise hindamise.

Planeeringu aluseks on üleriigiline planeering Eesti 2010, mis näeb ette energeetika järk-järgulist ümberorienteerimist taastuvate energiaallikate suuremale kasutamisele. Taastuvenergeetika arendamise üheks võimaluseks on tuuleenergia kasutamine. Parima lahenduse saamiseks ja erinevate huvide tasakaalustamiseks koostatakse kogu maakonda hõlmav teemaplaneering.

Planeeringu eesmärgiks on tuuleenergeetika arendamise põhimõtete ja suundumuste sätestamine, tuulikute rajamiseks sobilike maa-alade, elektri põhivõrgu (330 kV) ning jaotusvõrgu (110 ja 35 kV) ülekandeliinide trasside asukoha määramine.

Teemaplaneering algatatakse samaaegselt Saare, Hiiumaa ja Lääne maakondades. Planeeringut kaasrahastatakse Norra-EMP regionaalarengu toetus-

skeemist. Teemaplaneeringu koostamist Pärnu maakonnas korraldab Pärnu Maavalitsus. Planeeringu koostatakse koostöös Pärnumaa kohalike omavalitsuste, naabermaavalitsuste, asjaomaste ministeeriumide, tervisekaitsetalituse, keskkonnaministeeriumide, Eesti Energia ja teiste huvitatud isikutega.

Täiendavat infot tuuleenergeetika teemaplaneeringu kohta on võimalik küsida Pärnu Maavalitsuse planeeringutalitusest.

Kontaktisikud on Tiiu Pärn (tel 4479761, tiuu.parn@mv.parnu.ee) ja Raine Viitas (tel 4479762, raine.viitas@mv.parnu.ee).

Head koostööd soovides

Tiiu Pärn
Planeeringutalituse juhataja
Pärnu Maavalitsus

Valimisliidud ja erakonnad valimiste eel

18.oktoober on kohaliku omavalitsuse volikogu valimiste päev.

Tahkuranna valla valimisjaoskonnad asuvad Uulu Kultuuri- ja Spordikeskuses ja Tahkuranna Lasteaed-Algkooli koolimajas. Valimiste päeval saab hääletada kella 9.00–20.00-ni. Valija saab alates neljapäeva, 8.oktoobri kella 9.00-st kuni pühapäeva, 11. oktoobri kella 20.00-ni hääletada elektrooniliselt vabariigi valimiskomisjoni veebilehel www.valimised.ee. Eelhääletamine toimub esmaspäeval, 12. oktoobril kuni kolmapäeval 14.oktoobril. Valimisjaoskonnad on eelhääletamise ajal avatud kella 12.00-st kuni kella 20.00-ni.

KÜLATEE VIIB EDASI

Värsked mõtted uude volikokku!

Toetame mõistlikke ja ratsionaalseid otsuseid, mis kindlustavad valla ühtse arengu.

Valimisliit Külatega hoiame ja edendame kõike seda head, mis seni vallas tehtud, olles seejuures avatud ka kõigele uuele.

Valimisliit Külatee väärtustab:

1. KÕIKI VALLAELANIKKE

- Vallaelanike mured peavad saama ametnike ja valla valitsuse poolt kiire ning efektiivse lahenduse.
- Toetame noori ja korraldame neile huvipakkuvaid üritusi
- Viime vallas makstavat toetust konkurentsivõimeliseks naaberomavalitsustega.
- Vallaleht peab jõudma igasse postkasti.
- Paneme tööle vallaelanikke teenindava bussi.
- Rajame Rae kortermaja juurde laste mänguväljaku.

2. HEAD HARIDUST

- Väärtustame õppimist ja kõrget koolikultuuri ning läbi selle tõstame valla koolide lõpetajate konkurentsivõimet edasiõppimisel.
- Tunnustame pühendunud õpetajaid.
- Märkame ja toetame andekaid õpilasi.
- Toetame vallavälise huviringide rahastamist.
- Väärtustame kohaliku ja rahvakultuuri pärandit.
- Toetame kogukondlikku omaalgatust.

3. UUENDAVAT ELUKESKKONDA

- Toetame ettevõtluse mitmekesistamist ja arendamist.
- Kaasame valla arendamisse võimalikult palju Euroopa Liidu toetusraha.
- Toetame Tahku Tare renoveerimist külade keskuseks.
- Muudame Uulu Kultuuri- ja Spordikeskuse saali kasutatavasõbralikuks.
- Jätkame kergliiklusteede rajamist ja uute bussipaviljonide paigaldamist.
- Teeme korda ja kättesaadavaks kohalikud rannad.
- Hoiaime loodust.

TULE VALIMA! VALI KÜLATEE!

nr 101 Tarmo Eesnurm
nr 102 Tiia Jaaniste
nr 103 Maili Jõesalu
nr 104 Gerli Jürimaa
nr 105 Marko Koitla
nr 106 Priit Kuusk
nr 107 Renate Lind
nr 108 Henn Ojaveer

nr 109 Urme Raadik
nr 110 Andrus Simberg
nr 111 Alo Sinimäe
nr 112 Ave Tammeleht
nr 113 Ardo Vakk
nr 114 Toomas Vassiljev
nr 115 Andres Ööpik

Vallavalitsuse teated

Toetuse taotluste esitamisest 2010.a eelarvesse

Toetusi saavad esitada MTÜ-d, seltsid, seltsingud, kodumuuseumid, kogudused, üksikisikud, haridusasutused, valla elanikele suunatud ürituste ja tegevuste korraldamiseks (kultuur, kodukandi ajalugu, külaliikumine, sport, loodus, eakate ja laste tegevus jne.).

Taotlused esitada hiljemalt **30.oktoobriks 2009. aastal** vallakantseleisse või Uulu Kultuuri- ja Spordikeskuse juhatajale.

Vallavalitsus

VALIMISLIIT 11

Esitame käesolevaga vallarahvale kui tegelikule valla arengute üle otsustajale **11 KAS küsimust vallaelust**. Meie **Valimisliidu 11 Mõttepaber**, mis jõuab Teieni valimiste eel sisaldab neile küsimustele selgitused ja teemalaiendused ning **KUIDAS teha vastused**.

Valla arengus ajas tagasi vaadates, on rohkelt algatusi, millised on ellu viidud erinevate tegijate ja initsiatiivide poolt parema elukvaliteedi nimel, kuid on ka olukordi, kus asjad on läinud „nagu tavaliselt“, ehk siis vastupidiselt soovitud.

KAS suudame läbida eelseisvad 2–3 aastat ja tõestada meie valla jätkusuutlikkust iseseisva vallana või jääb võimalus järele lehitada edukalt arenevatele valdadele ja leppida riigipoolse otsusega valdade ühendamisest?

KAS suudame käivitada naabritega sisulise koostöö ja pakkuda parimat haldusteenuse taset ning piirkonda rikastavaid arendusprojekte või jääb tõdeda, et ei oska, saa ega suuda paremini senisest?

KAS suudame peatada rannamännikute lagastamise ja üraskite pidusöömaaja kaitseala sildi all ning saavutada kaitsekorralduse muutmist või lepime sellega, et inimesel ega metsloomal normaalseid liikumisvõimalusi ei jää?

KAS suudame käivitada Reius, Uulus ja Võistes olemasolevate seisvate hoonestuste baasil koostöös omanikega ning ettevõtlusele antava euroraha toel ettevõtlus-inkubaatorid, et luua eeldusi töökohtade tekkeks või lepime lootusega, et ehk keegi, kusagil meie eest mõtleb ja tegutseb?

KAS suudame kogu valla huvides panna tööle väärtuslik linnaäärne metsala või lepime sellega, et juba ca 20 aastat golfiväljakute lubamise sildi all on tegelikud tegevused osaliselt laastanud kaunist rannaala, iidsete puude maha raiumine on avanud tormituuled puistule ning pidurdanud matkaradade ning jalgrattatee rajamist?

KAS suudame kõigi külade eripära arvestavalt luua elukeskonna, kus on seltsitegevuseks külamaja või külatuba, lahendatud laste päevahoid, füüsiliseks liigutamiseks spordiväljakud või lepime sellega, et külad arenevad üksikute kinnistute arendamise kaupa ja terviklahendusi elukorralduseks ei teki?

KAS suudame taastada postkontorite teenuse mahus, mis lahendab kirjade ja postisaadetiste korraliku päralejõudmise, pensionide saamise kodukohas ning taas tasuta pensionide kojukande või oleme rahul, et säilib maaelu mitteamendavalt lahendatud postikojukande korraldus ja tasunõudmine pensioni kättesaamise eest jätkub?

KAS suudame arendada koolikeskkonnad tõelisteks armastatud kodukoolideks, mille valivad kõhklematult kõik valla lapsed kui hea hariduse ja kasvamise paiga või lepime sellega, et 1/3 põhikoolialalistest lastest õpib naaberkoolides ja suur osa alustab koolirännakuid juba algastmest?

KAS suudame külavanemad tööle saada ja moodustada noorte volikogu päris volikogule nõuandva organina ning käivitada küla üldkoosolekud või lepime sellega, et keegi kusagil otsustas ja kohustas ja võttis suuna kuhugi?

KAS suudame muuta valitud volikogud tegelikult vastutavaks ja avame volikogu koosolekud veebikaamera abil, mis võimaldab koduarvutist jälgida, mis toimub koosoleku saalis või lepime lubadustega enne valimisi?

KAS suudame sarnaselt „suurel kaardil“ tegijakoha välja teeninud Jõulumäe Tervisekeskusele turistile avada kogu vallale looduse poolt antud väärtusliku koos inimkäte poolt looduga või lepime, et asukoht erilisel rannaribal Pärnu ja Liivi lahe kaldal kaunite rannamändide all, esimese presidendi sünnipaigas, huvitavate muuseumitubade ja imelise akustikaga kirikusaaliga jääb kitsa ringi teada või üksiku initsiatiivi tutvustada ja usume ütlemist, et meie vallas polegi külalisele midagi näidata?

Kas leidub pakutavas vajalik teema, jääb vallarahva otsustada – meie suund on kirjas **Valimisliit 11 Mõttepaberis**.

Valimisliit 11

nr 116 Aari Aedma
nr 117 Jaanus Alviste
nr 118 Sirje Jõgiste
nr 119 Olev Kaldas

nr 120 Maimo Kukku
nr 121 Marju Pulst
nr 122 Olavi Pulst
nr 123 Ago Raudsepp

Erakond Isamaa ja Res Publica Liit – Raimo Saar

Olen Tahkuranna vallas uus inimene, ostsin siia tüki maad 2003. aastal ja hakkasin rajama Susimetsa talu. Jõudumööda olen üritanud ka kaasa aidata elu arengule vallas.

Hariduselt olen EPA hüdrotehnika insener, töötanud 18 aastat „Eesti Maaparandusprojekti“ ja üle kümne aasta ehitusfirmades. Lähem kokkupuude on mul olnud ka aiandusega (üle 40 aasta) ja hetkel õpin veel kaugõppes Röpina Aianduskoolis maastikuehitust. Enda arvates olen alati olnud uute ideede genereerija ja nende elluviija. **Kuulun IRL-i alates Eesti taasiseseisvumisest, sest idanaabrite okupatsiooni all jätkamine oli minu jaoks välistatud.** Aktsepteerin ka kõiki teisi maailmavaateid ja parteisid, sest minu printsiibiks on alati olnud: „Rohkem respekti, härrased!“ ja ei välista kunagi koostööd kellegagi. Küll on mulle aga vastuvõtmatud: **kadedus, hoolimatus, räme omakasupüüdlikkus, teiste seljataga mustamine, lausvaletamine, korruptsioon ja palju veel.** Ma ei mõista tegelasi, kes nendel valimistel üritavad saada pumba juurde, et parandada selle läbi oma majanduslikku olukorda; kes on nõus oma hinge müüma kasvõi vanakuradile endale, et saada või jääda võimule; kes ise ka ei tea, mida nad tahavad (peaasi, et oleks tegevus ja nende nägu pildil!); neid, kes arvavad, et nad teavad kõigest kõike (alates põlluharimisest kosmoselaevade ehitamiseni) ja ülejäänud on kõik lollid; kes vahetavad parteisid nagu labakindaid ja üritavad näidata, et nad pole kunagi varem midagi eelmiste seisukohtade sarnast öelnud või mõelnud.

Minu eesmärkideks on:

1. Tahkuranna valda tuua tunduvalt rohkem euroraha (kuni see on veel võimalik!) ja mitte piirduda ainult eelarvesse laekuva maksurahaga

2. Lotte küla rajamise maksimaalne toetamine, et kaotada need nõukogulikud varemed kaunist Reiu rannast ja tuua üle Eesti ja miks ka mitte Euroopast lapsi ja nende vanemaid meie valda

3. Taastada Uulu kirik ja tuua sinna regulaarsed jumalateenistused (algus on tehtud ja ka valla ettevõtetel on juba seda algatust rahaliselt toetanud)

4. Korraldada koos Eesti Postiga valla postimajandus (iga valla majapidamine peab saama omale korraliku postkasti!)

5. Igale taluõuele korralik lipuvarras ja riigipühadel olgu näha heisatud sinimustvalget!

6. Välja töötada talude nimede tähistamise süsteem ja see ellu viia.

7. Kaotada vallast kõik nõukogudeaegsed varemed ja nende omanikele teha kohustuseks need likvideerida (juhul kui see ei ole majanduslikult neile jõukohane, leida selleks lisavahendid)

8. Kinnisvaraarendajatele täpselt samad kohustused – ettekirjutused, varemed likvideerida, kätteahnitsetud maa-ala peab olema hooldatud!

9. Leida võimalus käivitada tasuta kodukaunistamise nõustamise süsteem.

10. Arutada võimalusi ühinemiseks Surju vallaga

11. Tahkuranna vald – Pärnumaa kauneimaks!

Eelseisvatel valimistel, ma loodan väga, on otsustusõigus ikkagi valijatel ja koti kartulite või paari sületäie ahju-puudega äraostmine ei ole vist väga kõva argument. Aga propaganda on propaganda ja seadusega täiesti lubatud.

Minu volikokku saamisest toetan valimisliitu „Koostöö“ ja olen absoluutselt nõus praeguse noore, toimeka ja tegusa vallavalitsuse jätkamisega.

Teie Raimo Saar

Erakond Isamaa ja Res Publica Liit

nr 124 Raimo Saar

Valimisliit TAHKURANNA kuulab vallarahvast ja saab õpetust Eesti vanasõnadest

- Küll töö tegijaid leiab** – aitame luua uusi töökohti, pakume tööd valla ettevõtjatele.
- Ega tühja kukruga peeta ühtki pidu** – taotleme lisaraha lasteaiakohtade loomiseks, mängu- ja spordiväljakute rajamiseks ning külakeskuste arendamiseks.
- Nagu koer külale, nii küla koerale** – lõpetame planeeringuvaidlused, laseme kasu saada nii arendajail kui kohalikel elanikel.
- Mida külvad, seda lõikad** – tuulutame vallamajas tube ja õhku.
- Parem hoida kui oiata** – planeerime turvalised ülekäigukohad lastele VIA Baltica Uulus ja Tahkuranna kooli juures.
- Teadmine on enam kui rikkus** – valla kodulehel olemine kohalikele ettevõtjale auasjaks ja interneti püsiühendus kättesaadavaks kogu valla territooriumil.
- Kopik ka raha ja lutik liha** – viime valla valitsemiskulud vähemalt 10% väiksemaks, vabanevate vahenditega toetame eakaid ja lapsi.

Valid TAHKURANNA – valid arengu

nr 125 Eeri Tammik	nr 131 Andres Karjus
nr 126 Peeter Henning	nr 132 Toomas Kersalu
nr 127 Margus Holland	nr 133 Ain Luhka
nr 128 Kaido Hunt	nr 134 Roland Orav
nr 129 Heiki Hõbemägi	nr 135 Kaspar Pärnpuu
nr 130 Tiia Kalnin	

Väärtustame elu Tahkuranna vallas

Meie kodulehe aadress on www.tahkuranna.org

Volikogu liikme mõtteid

Tulemas on uued valimised ja ma otsustasin kirjutada natuke siamaani tehtust ja ka tulevikuplaanidest. Osutusin Tahkuranna valla volikokku valituks Keskerakonna nimekirjas kandideerinute seas ainukesena ja üsna paljude hääldetega. Olen vallavolikogu mitme komisjoni (majandus-, revisjoni- ja planeerimiskomisjoni) ja ka üldplaneeringu töögrupi liige ning seoses sellega valla asjadega üsnagi hästi kursis. Minu hääli volikogu otsuste tegemisel pole olnud just määrava tähtsusega, kuid minuga on siiski arvestatud. Kuna olen Võiste inimene, siis sellepärast ka Võiste lähiümbruse inimestele rohkem tuttav ja nende probleemide ja muredega rohkem kursis.

Kergliiklusteede, mis osaliselt juba valmivad, ehitamine peaks ka tulevikus jätkuma. Esialgu Sadama teest kuni vana karusloomafarmi teetsani ja hiljem kuni Häädemeeste valla piirini, kunagi kindlasti Pärnust Iklani. Kergliiklustee peaks välja jõudma ka kuni Võiste sadamani, kust võimalik nii ilusa kui ka tormise ilmaga merd imetleda. Ilusa vaate saamiseks peaks korralikud teed viima ka Reiu randa, Suurna otsa Tahkurannas ja Pikla otsa Piirumis. Kindlasti tuleb Maanteeametile peale käia Tahkuranna koolimaja juurest VIA Baltika alt läbi, lastele ohutu tee ehitamisega ja Uulu merepoolse bussipeatuse juurde miks mitte sebra paigaldamist. Võistet peab tulevikus läbima ka vähemalt üks mustkattete tee autodele. Paigaldada tuleks valla piiri ületanutele informatsioonitahvlid valla territooriumil toimuvast ülevaate saamiseks. Ka Võiste sadam, mille kaasajastamise protsessi oleme juba alustanud, tuleb viia vastavusse Euroopa nõuetega ja ära kasutades võimalikult palju Euroopa stukturfondide raha. Euroopa rahasid tuleks edukalt ka tulevikus valla huvides võimalikult palju ära kasutada ja neid kohti valla territooriumil jagub.

Kui toimusid kohalikud valimised 2004. aastal, ei olnud veel ehitusbuumi ega majanduskriisi. Selle aja jooksul on vallas nii mõndagi juhtunud – on vaieldud nii maade kui teede pärast, üks vallavanem jättis millegipärast ameti ja teisigi ametnikke on vahetunud. Leian, et praegune vallametnikke koosseis on end hästi sisse töötnud ja toimib, jõudu neile!

Kandideerin ka järgmisse volikokku samas nimekirjas kuna poolel teel hobuseid ei vahetata ning püüan hea seista Tahkuranna valla, kui eduka ja jätkusuutliku omavalitsuse eksisteerimisele.

Kõigile vallakodanikele soovin ilusat jätkuvat sügist ja kordaminekuid oma tegemistes.

Argo Mengel, volikogu liige

Eesti Keskerakond

nr 155 Argo Mengel	nr 158 Kersti Merimaa
nr 156 Margus Must	nr 159 Vaido Absalon
nr 157 Tiiu Pärnits	nr 160 Stene Virak

Valimisliit Koostöö

Valimisliit Koostöö on valla juhtimises osalenud viimasel 15 aastal. Valimisliit koostöö kuuluvate inimeste prioriteediks ja põhimõtteks on valla juhtimises ausus ja tulevikku vaatamise oskus. Tulevatel aastatel valla investeeringud aitame suunata just nendesse objektidesse, millest saavad kasu võimalikult paljud vallakodanikud, nagu kergliiklusteed, seltsimajad, lasteaiad.

• Toetame elanike seisukohti elukeskkonna kujundamisel.

Tahkuranna vald on üks Eesti ilusamaid valdu. Me ei saa lubada avaliku ruumi lõrtsimist nn. rämparendustega, kus ei arvestata endiste ja tulevaste elanike privaatsusega, laste mänguvõimalustega, avaliku ruumiga, loodusega, kus ainsaks eesmärgiks on kõrge ruutmeetrihind. Arendajad on süüdistanud meid, et me ei mõtle nn. kiire elutempoga moodsatele inimestele, kes soovivad siin omada kinnisvara mida osta ja müüa kui hinnad langevad või tõusevad. Me tõesti ei soovi, et meie vald oleks anonüümseks magalaks linnlastele. Me mõtleme inimestele, kes tahavad rajada Tahkuranna valda kodu endale ja oma lastele.

• Ehitame Uulu lasteaeda sõimerühmad.

Sõimerühmade ehitamisega soovime anda võimaluse meie valla noortele emadele soovi korral minna tööle või jätkata õpinguid ka väikelapse kõrvalt.

• Jätkame laste huvihariduse toetamist

Soovime võimaldada igale meie valla lapsele ühes huvialaringis käimist valla toetusel.

• Ehitame Tahku Tarest külakeskuse igale põlvkonnale.

Soovime, et Tahku Taresse koonduksid Võiste erinevad seltsid nii noortele kui vanadele. Tahku Tare on võimalus aktiivsetele inimestele ja Võistes neid jätkub.

• Jätkame Reiu lasteaia planeeringut ja ehitamise kaasrahastajate otsimist.

Reiu küla on Tahkuranna vallas kõige kiiremini arenev küla. Koos Paikuse ja Surju vallaga on tekkinud vajadus uue lasteaia järgi.

• Aitame kaasa Lottemaa idee elluviimisele.

Toetame endiselt mõtet, et rannaalad jääksid puhke-otstarbelisteks aladeks. Lottemaast võiks saada Tahkuranna valla üks visiitkaartidest.

• Jätkame Jõulumäe Tervisesüüdikeskuse toetamist

Tahame toetada erinevaid spordialasid. Meil on andekaid noori jalgpallis, tennis, võrkpallis, ratsutamises, motosportdis jne. Anname kõigile spordialadele võrdsed võimalused.

• Vahetame Uulu spordisaali põranda.

Aeg on näidanud, et olemasolev saali põrand on pikaajalisel kasutamisel ebatervislik. Sportimisvõimaluste parandamiseks on põranda vahetus vajalik.

• Jätkame mustkattete ja kergliiklusteede ehitust.

Kergliiklusteedega tahame edasi minna Uulus Laadi suunas ja Võistes Piirumi suunas

• Säilitame Uulu kortermajadele kaugkütte.

Me ei pea õigeks kaugkütte piirkonna lõhkumist ja eesmärgiks on küttehindade hoidmine optimaalsel tasemel.

Valimisliit koostöö jätkab seni hoitud suunda. Eesmärgiks jääb endiselt looduslähedase ja sõbraliku elukeskkonna säilitamine. Pöörame senisest rohkem tähelepanu valla elanike, laste ja vanurite vabaaja veetmise võimalusele.

Kõigile tervist ja päikest soovides valimisliit Koostöö.

nr 136 Kalmer Metsaoru	nr 145 Kadri Kukk
nr 137 Ülle Alanurm	nr 146 Viljar Metsaoru
nr 138 Marvi Arnek	nr 147 Urmas Org
nr 139 Malle Fosti	nr 148 Aivo Pedak
nr 140 Ülari Järvoja	nr 149 Avo Rahu
nr 141 Anne Kalda	nr 150 Janno Rahu
nr 142 Ülo Kirt	nr 151 Priit Sommer
nr 143 Kristjan Kiviselg	nr 152 Maido Zukker
nr 144 Kauri Krüger	nr 153 Valdar Tamm

**Valimisjaoskonnad
Uulu Kultuuri- ja Spordikeskuses ning
Tahkuranna Lasteaed Algkoolis
ootavad Teid valima
18. oktoobril kell 9.00 kuni 20.00.**

Vallavanema veerg

(Algus I. lk)

esimene KIK-i taotlusvoor alles sügisel ja sinna valla-valitsus taotluse ka esitas. Taotluse vastus Reiu tee vee- ja kanalisatsioonitrasside ehitusele võib tulla alles jaanuaris 2010. aastal. Eelmisel aastal saime toetust Puruküla veetrassi rekonstrueerimiseks 160 tuhat krooni ja Suksumetsa puurkaevule rauaärastusfiltri paigaldamiseks ca 125 tuhat krooni, mõlemad tööd teostati käesoleval aastal.

Uulu (tehnoküla) tööstusala arendamine. Ettevõtlusega alustajatele võimaluste loomine

Täna sel hetkel käivad eskiisprojekti tegija otsimised, välja on kuulutatud hange. Senini on tehtud geoloogiat. Omavalitsusel on otseselt vähe võimalusi ettevõtluse toetamiseks, kuid sellisel viisil ettevõtluspiirkonda arendades on seda võimalik teha. Täna selles tööpuduses on eriti oluline, et tekiks juurde väiksemaid ja keskmise suurusega tugevaid ettevõtteid. Arvestades olemasolevaid ettevõtteid vallas, siis üks kõigil on raske, aga tugevad juhid on koos töötajatega suutnud senini ära majandada. Paljudes valdades nii hästi pole läinud. Kõige selle taustal hakkab aga varem või hiljem kannatama koolivõrk, lasteaiad ja kultuur. Seetõttu on eriti oluline jätkata kõikvõimalikku koostööd mõlemale poolele kasulikult. Kui ei ole lasteaedu, koole jne, siis ei ole ka ettevõtlust ja vastupidi. Täna sel Tahkuranna vallas on hea, aga alati võiks veel parem olla.

Uulu KSK saali põranda välja vahetamine

Siseministeriumist harsartmängu maksust regionaalsete investeeringutoetuste andmise programmi veebruaris taotlusvoorus jõudsimine oma projektiga jõudis voo, kuid majandusurutise tõttu vähenesid tuntavalt hasartmängust laekuvad rahad ja vahendite puudumise tõttu jäi taotlus rahastamata. Septembris tegime uude voo uue taotluse, vastus peaks tulema aasta lõpuks.

Tänavavalgustusala laiendamine ja bussipeatuste valgustamine (vastavalt teehoiukavale)

2009. aastal valgustasime Reiu tee bussipeatuse, lisaks sellele rajati tänavavalgustus ehitatud kergliiklusteede äärde. Uulu–Valga mnt. ristmikule ja Uulu–Soometsa tee ristmikule rajas tänavavalgustuse Lääne Regionaalne Maanteeamet. Bussipeatustesse paigaldatakse 4 uut bussiootepaviljoni: Uulu kooli bussipeatusesse Soometsa suunale, Uulu peatusesse Riia suunale ning Metsakülla ja Reiu tee bussipeatusesse Riia suunale. Paviljonid koos aluste ehitamisega lähevad maksma ca 200

tuhat krooni.

Sotsiaal-maja renoveerimise jätkamine

Suvel lõpetati tööd Võiste sotsiaal-maja nelja otsmise korteri renoveerimisega. Maja kehva olukorra tõttu ehitati täiesti uued põrandad ja laed ning asendati suur osa kandekonstruktsioonidest. Kredex-ist sai vald munitisipaalüürielaumafondi parandamise toetust 500 tuhat krooni ja sama palju kulus omaosalusele, mis võtsime laenu SEB Pangast.

Valla üldplaneeringu kehtestamine

Üldplaneering on saanud kõikidelt vajalikelt instantsidelt kooskõlastuse ja valmis volikogu poolt vastuvõtmiseks ning avalikule väljapanekule saatmiseks. Üldplaneeringu vastuvõtmise eelnõu läbis viimasel volikogu istungil esimese lugemise, nüüd kaalub planeeringu koostamise töö- rühm läbi kõik seni vastuseta jäänud ettepanekud ja viib need vajadusel sisse koos ametkondade soovustega.

MTÜ-de, seltside tegevuse toetamine ning kultuuri ja spordi toetamine

Olenemata raskest majandusolukorrast on vald suutnud toetada seltside ja noorsportlaste tegevust rohkem kui 200 tuhande krooniga, lisaks veel Tahku Tare ehitamisele kuluv omafinantseering.

Edaspidistest arengutest on kirjas arengukava muudatuste juures ja kindlasti ka kõikides valimisreklaamides, seega ei hakkaks leheruumi kulutama, eriti kui see tulevik on valijate ja tulevaste volikoguliikmete (arengukava II lugemine) kätes.

Endale aru andes, et see kuu võib mulle tänases ametis jääda viimaseks, seega teadmiseks kõigile kandideerijatele ja elanikele, et valla rahaline seis on hetkel päris hea. Aasta pole küll veel lõppenud, aga siis peaks majanduses küll midagi kollapsi sarnast juhtuma, kui raha aasta lõpuni ei jätku. Elu muidugi ei jää ka peale seda seisma. Kindlasti ei ole pääsu lisaeelarvest, kuid selle vajadus on tingitud täpsustuste tegemiseks. Räägitakse küll mõnede analüütikute poolt karmidest stsenaariumitest ja et riik ootab valimised ära, peale mida keeratakse raha kraanid kinni, aga loodan siiski, et sellist olukorda ei tule.

Soovin, et te läheksite kõik 18.oktoobril valima, sest sellega aitate te kaasa valla tulevikule ja edasi- viivate otsuste tegemisele.

Karel Tõlp
vallavanem

Kooliuudised Uulu Põhikoolist

• 11.septembril pidasime ülekoollist spordipäeva „Reipalt koolipinki”, kus lapsed jooksid esmalt metsas krossijooksu ja seejärel toimus klassidel orienteerumine. Orienteerus kogu klass koos ning kontrollpunktides pidid õpilased lahendama erinevaid ülesandeid. Oli tarvis tunda õunasorte, sportlasi ja veel paljusid-paljusid erinevaid ülesandeid lahendada.

• 18.septembril võistlesid meie kooli 5.–6. klassi poisid jalgpallivõistlustel Väandras. Seekord esikolmikusse ei jõutud, aga palju seal puudu ka ei jäänud.

• 21.–25. septembrini toimus ülekoolliline tervisenädal, mille raames õpiti

esmaabi andma, tervislikult toituma, kuulati politsei loengut, klassid valmistasid tervisliku kompositsiooni ning tegid plakati „Olen terve!”. 3.–6.klassi lapsed külastasid selle nädala raames Tartu Põllumajandusmuuseumi ning 2. klass veetis toredalt aega jalgrattamatkal.

Uulu Põhikooli endine õpetaja Lehte Rinaldo valiti Aastate Pedagoogiks. Põhjust rõõmustamiseks on nii meie valla noortel kui vanadel.

Tervisenädala kompositsioon. Autor 9.klass

Elukvaliteedi parandamiseks rannapiirkonnas saame ise palju ära teha

Euroopa Komisjoni juurde on jätkusuutliku kalanduse heaks loodud Euroopa Kalandusfond (EKF). Selle fondi vahenditest ja toest on võimalik osa saada igal kaluril, kalandusorganisatsioonil, ettevõtjal ning rannapiirkonna elanikul.

Euroopa Kalandusfondi vahendite kasutamiseks on Eesti rannalad jagatud kaheksaks kalanduspiirkonnaks. Nendest igäihes on kohalikud inimesed ise asunud ühiselt oma piirkonna arengut läbi mõtlema, koostades selleks arengustrateegiad. Oma kodukoha asjadega on kõige paremini kursis just elanik ise. Strateegia koostamise juures oli abiks ka Põllumajandusministeerium, kes korraldas terve aasta väldanud koolitusprogrammi, ikka selleks, et tagada kvaliteetsete ja elujõuliste arengukavade sünd. Nende dokumentide koostamise eesmärgiks on suunata inimesi oma piirkonna kalandusega seotud tegemisi põhjalikumalt läbi mõtlema, et aega ja raha otstarbekamalt kulutada.

Erinevates piirkondades on strateegia koostamine erineval kaugusel, kuid esitatud peavad need olema 1.

jaanuariks 2010. Pärast seda, kui piirkonna arengustrateegia on valmis, saab iga piirkonna tegevusgrupp hakata vastu võtma projektitootlust. Siin tulebki mängu iga kalur, ettevõtja ja rannapiirkonna elanik, kel on võimalus saada toetust erinevate tegevuste elluviimiseks. Projektitoetust saab taotleda näiteks kalasadamate ja lossimiskohtade uuendamiseks, kala või vesiviljelustoodete töötlemiseks ja otseturustamiseks, kalandusega seotud turismi arendamiseks ja rannakülade taas-elustamiseks, tegevuste mitmekesistamiseks ning koolitustegevuseks.

Kalanduspiirkondade toeks ja ühiste murede lahendamiseks on ellu kutsutud kalandusvõrgustiku üksus Maamajanduse Infokeskuses Jänedal. Palju kasulikku infot leiabki interneti aadressilt www.maainfo.ee alajaotus KALANDUSVÕRGUSTIK. Samuti tasub üles otsida oma piirkonna tegevusgrupp, kelleks Pärnumaal on Liivi Lahe Kalanduskogu (www.kalanduskogu.ee).

Sirlil Nellis
Kalandusvõrgustiku üksus

Tahkuranna koolist

**Tervisepäev
„Reipalt koolipinki”
Tahkuranna Lasteaed Algkoolis**

Meie kool valis matka „Reipalt koolipinki” külatusobjektiks Jõulumäe Tervisekeskuse. Nooremad klassid (I–III klass) asusid kohe 3 km pikkusele matkale. Vanemad klassid (IV–VI klass) said enne teeleasumist töölehed huvitavate loodusülesannetega, mille täitmist alustati kooliümburse metsast.

Väikese puhkepeatuse ajal metsarajal kontrollisime, kui kaugele ja täpselt käbid lendavad.

Jõulumäel võttis meid vastu Tervisekeskuse juhataja Enn Tasalain, kes on kahe õpilase vanaisa. Suure uhkusega näidati meile vastavalminud õppeklassi puute-tahvliga, mis oli meie väikese maakooli jaoks uudne

tada eelmisel päeval toimunud rattasõidust tekkinud liivavalle ja rajapiirdeid.

*Laste arvamusi matkast:
- Kui me läksime Jõulumäele, nägime metsas palju huvitavaid seeni.*

- Õp Krista näitas põdrasammalt, millest saab head külmetusraviteed (hästi mõru tee!)

- Mulle meeldis väga uus jõusaal, sest seal sai iga-suguseid asju proovida. Eriti meeldis mulle sõudeergomeeter.

- Lähen koju ja ütlen isale, et tuleksime koos siia trenni tegema.

ja huvitav õppevahend. Kõik soovijad said oma kätt proovida ühiselt loomisel.

Laste lemmikkohaks kujunes jõusaal, kus Keidi isa juhendamisel said nii õpilased kui õpetajad järele proovida kõik jõusaali masinad. Tegemist jätkus kõigile kuhjaga tükiks ajaks!

Põgusalt vaatasime üle ka alpitoa. Loodame, et koostöö Jõulumäe Tervisekeskusega jätkub edaspidigi.

Tagasitee möödus reipalt ja sportlikult, sest tuli üle-

- Metsas oli põnev ja tore joosta!

Veel uudiseid Tahkuranna koolist

22. septembril vaatasid lapsed koolis mereröövli lugu, mille käigus said nad kaasa mängida ja laulda.

24. septembril oli jook-sukross, mille kiiremad lähevad 30. septembril võist- lema Jõulumäele.

Kiiremateks olid:

I–III klassi poisid
Caspar Lääne
Riivo Klein
Evert Saarnak

I–III klassi tüdrukud
Ethel Saarnak
Grith Kesamaa
Marliis Miilimäe

IV–VI klassi poisid
Reimo Madisoo
Kristo Karl Aedma
Rando Klein

IV–V klassi tüdrukud
Elery Must
Johanna Kaldas
Marte-Kristiine Õis

Ülevaade Lehte Rinaldo tegevusest ja töötulemustest

Lehte Rinaldo (neiuna Vaher) sündis 8. jaanuaril 1935.aastal Tartus õpetajate perekonnas.

Tema esimesed kooliaastad möödusid Pärnu 6.Koolis ja Juurus. Seitsmendasse klassi asus ta aga õppima Tallinna 17. Keskkooli.

1952.aastal lõpetas keskkooli. Ta hakkas Tallinna Konservatooriumi juures õppima orelimängu.

1954–1958 jätkas Lehte õpinguid Tallinna Muusikakoolis.

1958–1964 töötas Lehte Juuru Keskkoolis muusikaõpetajana, luues koolis koorid nii suurtele kui väikestele, ansamblid, estradiorkestri ning andis soovijatele klaveritunde. Juuru mees- ja naisansambel laulis samuti õpetaja Lehte Rinaldo juhendamisel. Üsna pea hakkas ta Juurus koori organiseerima ning õige varsti lõi 40-liikmelise naiskoori.

1961.a. toimus maaise-tegevusringide vabariiklik ülevaatus, kus tuli see naiskoor 1.kohale ja sai õiguse esineda lõppkontserdil „Estonia” kontsertsaalis.

1961–1967 aastateks sai temast Tallinna Konservatooriumi õpilane.

1964–1971 töötas Lehte Rinaldo Pärnu 6.Koolis

1964. aastal kolis pere Pärnusse. Pool aastat töötas ta Pärnu 2.Keskkoolis, seejärel Pärnu 6.Keskkoolis ja Sindi Keskkoolis. Aasta oli väga töörohke ja edukas.

1967 aastal õnnestus tal teise klassi tüdrukud panna kolmehäälselt laulma. See ansambel tuli vabariiklikuks laureaadiks ning sai õiguse esineda „Estonia” kontsertsaalis.

Kai Parmas, Lagle Alpius, Sander Üksküla, jne. on olnud tema õpilasteks.

1971–1984 töötas Lehte Rinaldo Sindi Keskkoolis.

Lehte Rinaldo meenutab: „Ülevaatusel saime palju esikohti, esinesime nii raadios kui televisioonis.” Sealsetest õpilastest on mees Indrek Raadik, Priit Kask, Mati Sutt, jne.

Kogu ansambli „Tuberkuloitid” kollektiiv on olnud kunagi Lehte õpilased.

Sindi muuseumis on nurgake ka Lehte Rinaldo elust ja tööst.

1984.a. kolis pere Uulu ning Lehte sai töökoha Uulu koolis. Koostöö Sindi segakooriga ja „Viisnurga” meesansambliga kestis veel mõne aasta.

Uulus alustas ta jälle täie hooga, luues kooli nii ansambleid, koore kui ka töötades solistidega.

Vabariiklikul koolian-samblite ülevaatuses piirkondlikus voorus võitis Uulu tütarlaste neljahäälne kvartett.

Uulu õpilased on õpetaja Rinaldo juhatusel osa võtnud kõikidest kohalikest- ja üld-laulupidudest (1999 aastani).

1999. aasta sügisel saatsime õpetaja Lehte Rinaldo pensionile kuid 2002. aastal, pärast vaevalist asendusõpe-

taja leidmist kutsusime Lehte taas tööle. Olime õnnelikud, et ta oli jälle meiega. Mitme-häälselt laulis kogu kool – nii õpilased kui õpetajad.

2005.–2009. aastatel õpetas Lehte 1.–3.klassi õpilastele muusikat.

2007. aastal saavutas tema õpilane Heino Sass Poistelaulu võistlusel maakonnas 3.koha ja pääses edasi Tallinna vooru.

„Metsalaul 2009” saavutas 3.koha tema õpilane Angela Absalon.

Käesoleva õppeaasta sügisest Lehte Rinaldo muusikatunde ei anna, aga paljud lapsed soovivad õppida klaverimängu ning seda teeb ta rõõmuga. Samuti juhendab ta aastaid Uulus tegutsevat pensionäride ansamblit.

Lehte Rinaldo oli väga töökas õpetaja. Ta mõistis alati lapsi, sai aru nende muredest ja oskas kaasa rõõmustada kui kellelgi läks hästi.

Võttis aktiivselt osa eelmisest Comeniuse projektist. Poolas projekti kokkusaamisel käies hindasid seal osalenud sakslased, poolakad ja tšehhid kõrgelt tema õpetatud mitmehäälsete laulude esitust.

Kolleegid Lehest:

• Lehte oskas lapsed (kõik lapsed) laulma panna. Mäletan tema lauset kooli kevadpeol: „Noh, põrutage nüüd nii, et kõik kuulevad teie rõõmsat laulu!”

• Õpetaja Lehte kuulub õpetajate kullafondi

• Suurepärase kolleeg. Alati abivalmis, sõbralik, vastutulelik.

• Armastav, hooliv, vastutulelik, tagasihoidlik, intelligentne, kena inimene. Oli minu lemmikõpetajaks.

• Oskas hästi nalja teha! Julgustas ja pani kõik lapsed laulma (ka õpetajad!) mitme-häälselt ja kõlavalt.

• Teda ümbritses positiivne aura! Armastame teda meile kõigile!

• Äärmiselt tundlik, hell inimene, kes väiksematele lastele väga meeldis.

• Lehte oli paljude algklassiõpilaste lemmikõpetaja.

• Ta oli lastele väga mõistev ja sõbralik õpetaja.

Algklasside lapsed õpetaja Lehest:

• Õpetaja Lehte rääkis meile nii hirmsat muinasjutu Bachist, et ma hakkasin natuke kartma ka. Ei tea, mis muinasjuttu ta meile järgimisel tunnil räägib?

• Ma ütlen talle mõnikord vanaema, aga ta on selle üle ainult rõõmus. Mul endal on aga küll piinlik, et ma talle õpetaja ei oelnud.

• Me oleme muusikas juba nii targad, et teame isegi seda, missugused noodid kuhu kirjutada tuleb.

• Mõnikord palub õpetaja lehte mul laulda esimest, mõnikord teist häält.

• Ta on Uulu koolis kõige parem õpetaja. Ta ei pane kunagi halba hinnet.

• Lähen muusikatundi alati rõõmuga, seal saab palju laulda ja rütmi ka lüüa.

Suvekodud jäävad meid ootama

Sügisel saabuvad inimesed oma suvekodudest taas linna rüppe ja nii jäävadki maakohtades paiknevad majakesed ootama uut puhkust või nädalalõppu. Võõrastele ei jää aga üksikud majad sugugi märkamata ja kordame siinkohal üle põhitõed, et vältida ebameeldivaid külastajaid või kuidas käituda, kui võõras siiski „külaskäinud“.

Kui on plaan suvekodust pikemaks ajaks lahkuda, siis esmalt vaadake ringi, et ei jääks nähtavale asju, mis kutsumata külalistes huvi võiks tekitada. Käige ümber hoone ja vaadake aknast sisse – kodutehnika, ajaloolise väärtusega esemed ja muud teile väärtuslikuna näivad asjad olgu vaateväljast eemal. Kõige parem on sellised esemed viia turvalisse hoiupaika, kuid loomulikult on ka selliseid asju, mille puhul see võimalik ei ole. Võimalusel on hea ka pikemaajalisel eemalviibimisel oma vara üles pildistada: nii on hiljem hea kindlaks teha, kas kõik olemas ja varguse juhul on piltide abil tunduvalt lihtsam esemeid ka otsida.

Üheks parimaks mooduseks varal silm pead hoida on abipalve naabritele. Kui läheduses on elamuid, kus paiksed elanikud, leppige nendega kokku, et nad ka teie hoonet jälgiks ja seal toimuvast kahtlasest tegevusest viivitamatult teile ja politseile teada annaks.

Kuid tihti on ka nii, et vaatamata jõupingutustele, murtakse ikkagi teie valdustesse sisse ning siis on juba oluline teha koostööd politseiga.

Avastades sissemurdmise, tuleb sellest viivitamatult teavitada politseid. Ärge tormake majapidamisse ja hakake kiirustades otsustama, mis olemas ja mis puudu ning ärge püüdke korda luua. Oodake ära politsei saabumine ning selleks, et kurjategijate jälgi tabada, on vajalik säilitada sündmuskoha puutumatus. Üheskoos toimetades selgitage välja, milline on tekitatud kahju.

Olge ise oma ja ka teiste vara hoidmisel hoosad: ukse lukk olgu turvaline ja võimalusel laske paigaldada signalisatsioon. Olles hea ja hoolas naaber, aidake ka teiste varal silma peal hoida. Kui märkate kahtlasi inimesi ümbruskonnas või arvate pealt nägevat vargust, teatage sellest viivitamatult politseisse.

Hoiame oma vara ja aitam ka teisi, teeme koostööd omavahel ja politseiga – nii ennetame süütegusid ja aitame kaasa nende kiiremale lahendamisele.

Tõnu Kivis
Pärnu politseiosakonna
korrakaitsetalituse
vanemkomissar

Huvitegevused Uulu KSK-s

LOOVUSPÄRASTLÕUNAD	Kolmapäev kell 16.00 – 18.00 Juhendaja: Gerda Vares
MUDILASTETANTS (tantsurühm MÜRAMEE)	Esmaspäev kell 16.00 – 17.00 Treener: Anu Nõmm
BEEBIDE võimlemine	Esmaspäev kell 11.00 (esimene kokkusaamine 5.10.09) Treener: Anu Nõmm
KÕHUTANTS	Esmaspäev kell 19.00 – 20.00 Neljapäev Juhendaja: Heivi Tähe
RAHVATANTSURÜHM „Ülejala“	Esmaspäev kell 19.00 – 21.00 Kolmapäev Juhendaja: Tiiu Pärnits
SUUSATRENING algajad	Teisipäev kell 16.30 – 19.00 Neljapäev kell 16.30 – 19.00 Treener: Kadri Madissoo Tel.: 51 11816
edasiõudnud	Teisipäev kell 16.45 (Jõulumäel) Kolmapäev kell 16.45 Reede kell 15.00 (Uulu KSK) Pühapäev kell 11.15 (Jõulumäe) Treener: Anu Taveter Tel.: 51 72674
AEROOBIKA	Teisipäev kell 19.00 Treener: Jekaterina Põldots (esimene treening 6.10.09)

Sünnid

LISANNA RZA-KULIJEV	01.01.2009
Kadi Männiku ja Ramis Rza-Kulijevi peres 1.laps	
KAUR KALDMÄE	04.09.2009
Kristina Aedma ja Marko Kaldmäe peres 1.laps	
KERTO JETS	11.09.2009
Siiri Habichti ja Elton Jetsi peres 2.laps	
KRISTIINA BOGDAN	21.09.2009
Kerli Demidovi ja Denis Bogdani peres 1.laps	
KARL ÖÖPIK	22.09.2009
Kärt Kiviselgi ja Huko Ööpiku peres 1.laps	

SURMAD

MILVI JÕESALU
27.03.1948-01.09.2009
Võiste alevik
VELLO MUSKAT
11.11.1942-05.09.2009
Laadi küla
ALEFTINA HELIN
07.03.1919-17.09.2009
Tahkuranna küla
VILMA LAUTER
18.06.1925-18.09.2009
Võiste alevik

Õnnitleme sünnipäevalapsi!

Raasuke rahu ja piisavalt õnne, rohkesti päikest täna ja homme!

oktoober 2009		
10. oktoober	Helmi-Eliise Hendla	92
27. oktoober	Maimu Madissoo	85
05. oktoober	Neeme-Johann Holm	75
19. oktoober	Aino-Johanna Raadik	75
27. oktoober	Ella Kolla	75
04. oktoober	Maimu Köster	70
15. oktoober	Maria Gorskikova	60
23. oktoober	Viiu Jaaniste	60

Väljaandja:
Tahkuranna
Vallavalitsus,
tel. 4448 890

Lehe makett:
Tiiu Sommer,
tel. 4448 897, 5089 266
tiiu.sommer@tahkuranna.ee

Trükkis: AS PAJO

• TEATED •

EELK Tahkuranna Maarja kogudus teatab:

- Korralised teenistused toimuvad iga kuu esimesel pühapäeval kell 13.00
- 11. oktoobril alustab taas tööd laste pühapäevakool (jälgige reklaami!)
- Oktoobrikuus alustab tööd leerikursus.

Osalemissoov ja küsimused telefonil 53994522 (Piret Linnumäe).

TULEKUL KÜLAPILLIMEESTE PIDU!

Laupäeval, 24.oktoobri, kell 12.00 toimub Võiste Rahvamajas Tahkuranna valla 4. külapillimeeste kokkutulek. Peole tulevad külapillimehed Pärnust ja Pärnu maakonnast. Ootame kõiki oma valla pillimehi, mis iganes pillidega. Sõnakunstnikke, laulumehi ja -naisi, anekdoodivestjaid – mida huvitavam esineja seda uhkem. Enne kontserdi algust palume esinejatel registreeruda. On üllatusesinejad. Publikut palume peale kontserdi lõppu jalakeerutusele. Et kõht täis oleks on müügis saiakesed, tasuta pakutakse teed ja kohvi.

OOTAME ROHKET OSAVÖTTU!

Buss väljub Piirumist kl 11.00 ja Raest kl 11.30 ja võtab peale kõik teeärsed ootajad.

Kohtumiseni! "Pillipiigad"

Lp. vähekindlustatud pered s.h. töötud ja paljulapselised pered

EV Põllumajandusministeeriumi ja PRIA sekkumisvarude jaotuse kaudu on vähekindlustatud ja paljulapseliste peredele eraldatud tasuta jagamiseks makarone ja jahu. Kätte saab makarone, teraviljahelbeid ja jahu igal tööpäeval Uulust ja igal neljapäeval Võistest.

Info: K. Tints
44 48 896 Uulus
44 56 075 Võistes
5084640

Uulus vallamaja hoones (kaupluse poolses osas)
AVATUD JUUKSUR JA SOLAARIUM
Kolmapäeval ja reedel 8.30–14.00
Õhtuti (teisipäeval ja neljapäeval) kokkuleppel.

Sel sügisel solaariumis soodushinnad 4 krooni minut.
SOL kreemidel allahindlus 20%.
Müügil salongi juuksetooted – Goldwell, Sfarts, Matrix.
KINKEKAARDID!

OLETE OODATUD!
Telefon 55650358.

Septembrikuu tegemisi Uulu lasteaias

Septembrikuu on meie lasteaias olnud rõõmus ja tõine.

Kuu algas tarkusepäevaga. Peale suvepuhkust oli tore oma sõpradega koos mängida ja lustida.

Päästeameti Nublu käis meelde tuletamas, et õnnetuse ja ohu korral peab kiiresti teatama suurtele inimestele või helistama telefonil 112.

Orava rühma lapsed käisid õppereisil Kabli linnuvaatlusjaamas. Samuti külastati Kabli looduskeskust.

Septembrikuu päikeseliste ilmadega käisid Liblika rühma lapsed metsas pohlal. Küll oli tore minna metsa väikeste korvidega – need olid hangitud koos muu õues õppeks vajaliku varustusega projektirahade eest. Metsas käies oli hea ka seeni tundma õppida. Hiljem sai rühmas meisterdatud kärbseseen – et jääks hästi meelde, millist seent ei tohi korjata.

Sügise sünnipäeva tähistasime sügisandide näitustega nii rühmades kui las-

teaia fuajees. Näituse eksponaatide rohkuse eest suur tänu lapsevanematele! Kõrgiviljadest, marjadest ja kõikvõimalikest taimedest valmisid toredad, naljakad loomakesed. Orava rühma lapsed muutsid aga kirjud vahtralehed kaunisteks „roosideks”.

Väikesed Mesimummi rühma lapsed on tutvunud mitmete puudega lasteaia ümbruses: uuritud on puude lehti ja vilju, mõõdetud puude jämedust; tammetõrusid ja kastanimune varuti rühma, et meisterdada neist toredaid loomakesi. Metsaretkedel maitseid hästi mustikad ja pohlad – vitamiinid kuluvad enne talve marjaks ära. Kooliaias said lapsed lavastada näidendi „Aitäh, väike hii-reke!”. Saadi kogemus, et üksteist on vaja aidata.

Lepatriinude septembrikuu on möödunud lasteaia eluga harjudes – on ju selles rühmas meie kõige pisemad pereliikmed.

Laste tänusõnad kuuluvad Berit Ritsi vanematele Liblika rühmast, kes asustasid meie vahepeal tühjaks jäänud akvaariumi uute elanikega.

Soovime vallarahvale toimekat sügist!

Võiste Lasteaia tegemisi

Lasteaia käib juba vilgas elu. Septembrikuu on sisse elamise kuu, võtame vastu uusi mudilasi, kes lasteaia elu-oluga harjuvad ja eks suvel puhkusele olid tahavad natuke kohaneda. Suve jooksul renoveeriti/kaasajastati lasteaia köök. Köök on tõesti uhke ja moodne.

28. septembril sai meie lasteaed juba 28-aastaseks.

14. septembri hommikul külastas meie lasteaia lapsi tuletõrjekoer Nublu. Eriti meeldejäävaks tegi tema

kohalkäigu lasteperele asjalu, et Nublul oli kaasas ka päris ehtne tuletõrjeauto koos kõigi vajalike tulede, vilede ja voolikutega, mida noorrahval ka kasutada lubati. Kes vett pritsida ei soovinud, võis tuletõrjeautosse lihtsalt sisse kiigata. Kes ei soovinud ka autosse ronida, võis asja uudistada pisut kaugemalt – igale ikka oma. Saalis viis hakkaja Nublu lastele läbi tuleohutuskoolituse, mille edukalt läbinud (s o kõik saalisviibinud) said kingituseks värviraamatu, klepsu ja kõigile jagus koo-

litaja pildiga kommi ka. Järgnevalt väike valik laste meenutusi Nublu külaskäigust:

“...Saime Nublu tuletõrjeautosse minna ja veega pritsida.”

“...Ja kommi saime!”

“...Nublu sees oli inimene, päästja, ma nägin ta lõuga. Tal oli mask ees.”

“...Küünalt ei tohi akna peale kardinat juurde ega klaveri peale kunstlillede juurde panna.

Ja tikkudega ei tohi mängida!”

“...Mul oli nii hirm kui need sirenid hüüdma pandi, ma mõtlesin, et Issand Jumal, nüüd nad panevad maja põlema!”

“...Ja kui tulekahju tuleb, siis peab helistama 112 ja ausalt ütlema, kes sa oled ja miks sa helistad.”

Tänada tahame ka lapsevanemaid Anneli Musta toredate kottide eest ja Gerli Aavat toreda kingituse eest liimivärvide ja pliatsite näol.

Tahkuranna
Lasteaia õpetajad

Karl Saat

Tänaseks on Karl Saat juba Koidula Gümnaasiumi õpilane, kelle hobiks on jätkuvalt motokross. Loomulikult meeldib talle vabal ajal ka jalg- ja võrkpalli mängida, talvel suusatada ja jäähokit mängida. Samuti armastab ta arvutimänge mängida ja koolitükke õppida, aga ülekõige on ikkagi motokross.

Karl sai oma esimese mootorratta Honda, kui ta oli 4aastane. Ta hakkas treenima oma kodu lähedal Võiste krossirajal, mille rajasid talle isa Marko Saat ja isa sõber Ott Lääne. Oma esimese võistlussõidu tegi Karl aga 21. juulil aastal 2001 Tüiril, kus ta saavutas 50 cm³ klassis 9. koha.

Tänaseks on Karl tegeleenud motokrossiga 8 aastat. Eriti head tulemused on tal sel aastal olnud 85 cm³ krossimootorrattal Eesti meister jääraja sõidus

Eesti MV Suvi 2.koht
Eesti karikavõistlustel 1.koht
Euroopa MV etapp Leedus 1.sõit –16, 2. sõit – 25
Euroopa MV etapp Eestis Tüiril 1. sõit – 17, 2. sõit – 20.
Balti MV 2.
Tänaseks on Karl selle krossiratta vahetanud suurema ja võimsama vastu.
Jõudu ja nael kummi Sulle, Karl.